

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець
у будучую сіню

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №14 (139)
КАСТРЫЧНІК 2021 ГОДА

ПРАВАСУДДЗЕ

СУД ЗА НАЛЕПКУ НА БАМПЕРЫ

22 кастрычніка суд Кастрычніцкага раёну Віцебску разгледзеў адміністрацыйную справу ў дачыненні да 39-гадовага супрацоўніка транспартнай інспекцыі Юрыя Шылько. Яго абвінавачалі ва ўдзеле ў несанкцыянаваным масавым мерапрыемстве — пікетаванні (ч.1 арт. 24.23 КаАП).

Інспектара затрымалі падчас нясення службы — трое сутак ён правёў за кратамі. Прычынай затрымання сталася пратэставая налётка на бамперы ягонага аўто. На судзе Юрый Шылько заявіў, што гэта была правакацыя...

Справу інспектара разбіраў суддзя Уладзімір Царыкаў.

Паводле пратаколу, супрацоўнік інспекцыі Юрый Шылько 30 верасня 2021 году «ўзяў удзел у масавым мерапрыемстве — пікетаванні, без адпаведнага дазволу адміністрацыі Кастрычніцкага раёну Віцебску, што выявілася ў дэманстрацыі для няпэўнага кола асобаў выявы «сэрца, кулака і двух пальцаў рукі, накіраваных угору» на заднім бамперы аўтамабіля, які належыць яму — з мэтай публічнага выказвання сваіх поглядаў на падзеі грамадска-палітычнага жыцця».

На судзе Шылько заявіў, што падчас нясення службы яму патэлефанаваў супрацоўнік стаянкі і паведаміў, што на ягонай машыне пашкоджанае кола, прасіў пад'ехаць. Калі прыехаў на стаянку на вуліцы Панкова, яго там чакаў супрацоўнік міліцыі і папрасіў праехаць у Кастрычніцкі РАУС. Паводле словаў Шылько, ён нават не здагадаўся, навошта яго выклікаюць. Толькі прыехаўшы ў аддзяленне, зразумеў, у чым справа.

«Падышоў оперупаўнаважаны і кажа: а што гэта вы ўдзельнічаеце ў масавых мерапрыемствах, выказваеце сваю пазіцыю? Я кажу: якія яшчэ масавыя мерапрыемствы? У мяне яшчэ працоўны дзень. Якая пазіцыя? Якія масавыя

мерапрыемствы? І ён падвёў мяне да задняй часткі бампера...» — успамінае інспектар.

У Кастрычніцкім РАУСе яго затрымалі. У машыне быў праведзены ператрус. Паводле словаў абвінавачанага — без панятых, што, на ягоную думку, было грубым парушэннем. Потым 30 гадзін Шылько правёў у міліцэйскім «стакане» — без ежы і сну. А пасля гэтага быў дастаўлены ў ізалятар часовага ўтрымання (ІЧУ).

Адвакат запытаўся ў супрацоўніка Кастрычніцкага РАУС Віталія Праліча, які прысутнічаў на працэсе, навошта трэба было затрымліваць чалавека, які быў на службе і ў форменнай вопратцы. «Санкцыя артыкулу прадугледжвае адміністрацыйны арышт, таму ўсе асобы па гэтым артыкуле затрымліваюцца на 72 гадзіны», — патлумачыў Праліч.

Юрый Шылько заявіў на судзе, што налётка была, хутчэй за ўсё, прыклееная напярэдадні затрымання ўначы на паркоўцы каля гандлёвага цэнтру «Green», дзе ён звычайна пакідае машыну. І выказаў здагадку, што гэта мог зрабіць хто-небудзь з дальнабойнікаў, якіх ён часта штрафвае на вялікія сумы. Альбо — іншы супрацоўнік транспартнай інспекцыі, прозвішча якога назваць адмовіўся. Сам жа ён ніколі такога рабіць не стаў бы, бо «далёкі ад палітыкі».

На працэсе выступілі 5 сведак — бацькі Шылько і трое супрацоўнікаў транспартнай інспекцыі. Усе яны пацвердзілі, што Юрый ніколі не

выказваў ніякіх палітычных поглядаў і не мог учыніць такое правапарушэнне.

«Ніводнага разу не чуў, каб хто-небудзь з супрацоўнікаў абураўся і быў незадаволены палітыкай дзяржавы. Калі б так было, то я б, натуральна, зрабіў адпаведныя захады», — сказаў на судзе начальнік упраўлення кантролю аўтамабільнага транспарту Сяргей Глушчук. Патлумачыў, што сам ён кадравы вайсковец у запасе, быў старшынём каардынацыйнай рады грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партыі пры аблвыканкаме і «займае актыўную пазіцыю, накіраваную на кансалідацыю грамадства і канструктыўнізм». Заявіў таксама, што мае «дастатковы досвед выяўлення і спынення дэструктыўных элементаў на тэрыторыі дзяржавы». Таму, маўляў, калі б з боку Шылько былі хоць якія «намеры», то ён бы ўжо ў іх не працаваў.

Глушчук расхвальваў падначаленага і казаў, што той з'яўляецца «адным з лепшых па выпісванні штрафаў». «Ён штомесяц не дзе каля трох-чатырох тысяч прыносіць у даход дзяржаве. Я яго стаўлю ў прыклад іншым супрацоўнікам. Калі б усе так працавалі, то мы б перавыконвалі план па ўсіх паказніках», — казаў начальнік.

Яшчэ адзін супрацоўнік інспекцыі падтрымаў версію Шылько аб тым, што налётку яму мог наклеіць калега па

працы. Паводле яго слоў, атмасфера ў калектыве не вельмі добрая: шмат зайздроснікаў, канфліктныя сітуацыі, маюць месца розныя «ананімкі». Між тым, абвінавачанага якраз збіраюцца павысіць.

Бацька Шылько расказаў, што хадзіў у «Green», дзе на паркоўцы стаяў аўтамабіль сына, і папрасіў паказаць запісы з відэакамер. Паводле яго, на запісах відаць, што, калі Юрый заязджаў увечары на паркоўку, налёткі на машыне не было, а ўжо раніцай на бамперы «праглядалася нейкая пляма». Што здарылася ўначы, устанавіць немагчыма, бо на ноч там адключаюць святло.

Выслухаўшы сведкаў і вывучыўшы матэрыялы справы, суддзя Уладзімір Царыкаў прыйшоў да высновы, што ў ёй не маецца якіх-небудзь доказаў таго, што менавіта Шылько наляпіў гэтую налётку.

Суддзя пастанавіў справу спыніць праз адсутнасць доказаў віны інспектара.

Аўтамабіль Шылько на момант суду знаходзіўся яшчэ ў міліцыі. Высветлілася, дарэчы, што транспартны інспектар ездзіў без тэхагляду...

Гэта зусім не першы выпадак, калі людзей судзяць за налёткі на машынах. Але, як правіла, суд у такіх выпадках выносіць абвінавачаным рашэння. Гэтак, 6 верасня ў Наваполацку суд аштрафаваў на 100 базавых велічынь прафсаюзнага лідара з «Нафтану» Вадзіма Міхайлава — за налётку з Пагоняй на багажніку аўто. Ён таксама не прызнаў сваёй віны. Але пракурору і гэтага паказалася мала — і ён праз абласны суд адмяніў гэтае рашэнне: справу накіравалі на новы разгляд.

Ці будзе апрагэставанае рашэнне Царыкава ў справе інспектара Шылько — невядома.

Ян Сведка

Чытайце сайт

Віцебскага раёна:

<http://vicebskreg.by>

COVID-19

МАССОВЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ ПОД ЗАПРЕТОМ

Из-за роста заболеваемости COVID-19 отдел по образованию Витебского райисполкома должен запретить массовые мероприятия с участием обучающихся из разных классов.

Такое решение было принято на заседании штаба по предупреждению распространения острых респираторных инфекций, в том числе вызванных COVID-19 Витебского района, пишет газета «Жыццё Прыдзвіння».

Под запрет попадает проведение массовых мероприятий, предусматривающих участие обучающихся и работников из разных классов, групп в помещениях учреждений, в том числе с использованием актового, музыкального и спортивного залов, плавательного бассейна, посещение выставок и музеев, театров и кинотеатров, других общих мероприятий.

Если же такие мероприятия

проводятся с участием детей и взрослых из одного класса (группы) в помещении, то необходимо обеспечить соблюдение социальной дистанции не менее 1,5 м.

Также в Витебском районе под запретом проведение педагогических советов, советов учреждений, собраний работников в очном режиме с общей численностью участников более пяти человек. Такие мероприятия рекомендовано проводить в формате видеоконференцсвязи.

Кроме того, несмотря на постановление Минздрава в районе по-прежнему среди обязательных профилактических мероприятий в районе остается соблюдение масочного режима.

«Народныя навіны Віцебска»

ВИТЕБСК УТОПАЕТ В КОВИДЕ

Витебск, который был эпицентром в первую волну, вновь стал горячей точкой. «Наша Нива» поговорила с городскими медиками — о загруженности больниц, возрасте пациентов в реанимации и отрядах студентов.

«Средний возраст пациентов в реанимации — около 40 лет. Раньше был около 50»

Врачи отмечают, что наплыв пациентов больше, чем в предыдущую волну. Так, Витебская больница скорой помощи первый корпус под ковид перепрофилировала в начале сентября. А уже к концу месяца под пациентов с коронавирусом отдали всю больницу, хотя планировалось, что это произойдет на полторы недели позже.

«Ситуация по городу в целом тяжелее в том плане, что сейчас вообще не осталось ни одного стационара, в котором бы не лечили коронавирусных пациентов. Раньше у нас всегда оставался чистым

кардиологический диспансер. А буквально неделю назад даже его частично перепрофилировали», — говорит реаниматолог Ростислав Савицкий.

В больнице скорой помощи около 500 коек. За последнее время их стало больше, так как доставили дополнительные — в некоторых палатах, например, вместо трех — четыре. Дополнительные места развернули на этаже в роддоме, где должна была быть кафедра и проводиться занятия.

«В предыдущие волны у нас было около 30 реанимационных коек. Сейчас — 46. Такого количества не было никогда. Это очень (працяг на стар. 2)

COVID-19

(пачатак на стр. 1)
много, и, исходя из этого, можно судить о тяжести заболевания. Причем койко-места заполнены практически всегда. Каждое утро мы даем отчет по ним — у нас максимум свободно одно место. Заполнены они обычно людьми, нуждающимися в кислородной поддержке и у которых угрожающее состояние.

Молодых стало больше. Среди тех, кто умирает, процентов 70 — люди старше 70 лет. Но бывают и 30-летние, что особенно тяжело для нас морально и физически. Если посмотреть по реанимации, две трети занимают люди до 65 лет. Средний возраст тех, кто лежит там, — около 40. Раньше этот возраст был около 50 лет», — обращает внимание врач.

Обычно пациентов держат в больнице около 10 дней (так предписывает протокол). Если состояние неугрожающее, выписывают.

Иногда этих дней не хватает на лечение, но с учетом большого наплыва пациентов приходится выписывать людей, чтобы набирать новых.

«Такой большой наплыв, скорее всего, связан с новым штаммом, который пришел в Беларусь или выработался собственноручно у нас. В принципе прогнозировали, что осенью начнется пик инфекции. Но что он будет настолько тяжелый, никто допустить не мог.

Если судить по тем административным решениям, которые принимались ранее, мы не были полностью готовы. Ничего радикально нового не предпринималось, чтобы оградить население от инфекции.

Да и люди, прожившие уже полтора года в коронавирусных условиях, просто устали от всего этого. Видно, что сознательность, которая была в первую волну, снизилась. Тогда люди боялись заразиться больше — и больше активизи-

ровались на борьбу с коронавирусом: носили маски, выдерживали дистанцию. Сейчас многие стали относиться, мол, как повезет. И это тоже имеет свои негативные последствия».

«Часть студентов-медиков разбегалась работать по своим городам»

В областной больнице чистым остается только главный корпус.

«Ряд отделений забит только ковидными пациентами. Реанимация заполнена. Открыли еще одно отделение реанимации — на восемь коек, увеличили реанимацию в урологическом корпусе до 12 человек. Врачи стараются, но мест все равно мало», — говорит медик, который работает в этом учреждении.

В помощь врачам привлекается много студентов — и в поликлинику, и в областную больницу, и на обзвон людей. Часть молодежи разъехалась по своим городам. Тех, кто помогает с пациентами,

перевели на дистанционное обучение.

«Я начал работать в предыдущую волну, но эта масштабнее: не хватает имеющихся койко-мест. Ход болезни однотипен — температура, нехватка воздуха, кислородозависимость. Классическая картина пневмонии», — говорит собеседник.

«Из мер профилактики — мою руки, ношу маску и периодически меняю ее, витамины принимаю. Антисептик вне работы не использую».

Официально: ковидных пневмоний больше, чем в предыдущие волны

В Витебской области под пациентов с ковидом перепрофилировано 4100 коек (это 35% всех мест, имеющихся в стационарах региона), из них в Витебске — 2178.

Коронавирусных больных в городе принимает областная больница, областная инфекционка, городская больница

скорой помощи, областной кожвендиспансер, областной роддом, центр пульмонологии и фтизиатрии, центр медреабилитации, детский клинический центр, клинический онкодиспансер, 1-я

городская больница, областной клинический специализированный центр.

Если в прошлые волны на пике лежало 3,5 тысячи пациентов с ковидными пневмониями, то сейчас таких — 3,8 тысячи человек. Такие цифры недавно озвучил председатель облисполкома Николай Шерстнев. В больницах задействовано 84% имеющихся кислородных точек.

По статистике, вакцинированных среди тех, кто лежит в стационарах, два-три процента.

Более 200 студентов Витебского медуниверситета трудоустроены в поликлиники, станции скорой помощи, больницы.

«Наша ніва»

ВАКЦИНАЦИЯ

РАСЕЙСКАЯ ЦІ КІТАЙСКАЯ?

Супрацоўніца Манчэстэрскага гарадскога ўніверсітэту, мікрабіёлаг Вікторыя Дароніна тлумачыць, як працуюць даступныя ў Беларусі прышчэпкі.

У Беларусі даступныя толькі расейская і кітайскія вакцыны. Вакцынавалася толькі каля 20% насельніцтва, і многія адмаўляліся ад вакцынацыі, бо хацелі б прышчапіцца Pfizer, Moderna і AstraZeneca. У інфэкцыяністаў ёсць тэзіс пра неабходнасць прышчапляцца даступнымі вакцынамі. Чым адрозніваюцца даступныя ў Беларусі прышчэпкі? Якую вакцыну лепей выбраць, калі ёсць такая магчымасць?

У Беларусі даступныя дзве асноўныя вакцыны — «Спутник» расейскі і так званы беларускі «Спутник», і розныя варыянты кітайскай вакцыны — Sinopharm, Sinovac. Кітайская — гэта традыцыйная вакцына, такімі тыпамі вакцын нас прышчаплялі ад іншых вірусаў — сьвінкі, адру, коклюшу. Бярэцца вірус, забіваецца і выкарыстоўваецца для атрымання антыцелаў у чалавека.

Праблема яго ў тым, што яна менш эфектыўная, чым іншыя вакцыны, чым той жа «Спутник». Аднак людзі, якія баяцца новых тэхналогій, могуць яе выбраць. У яе таксама вельмі высокая эфектыўнасць. Калі вы прышчапіліся кітайскай вакцынай, то вы не памраце. Можна, трохі пахварэеце, можа, нават у шпіталь трапіце (у некаторых выпадках, калі ў вас дрэнна з імунітэтам), тым ня менш гэта аблегчыць сустрэчу з вірусам.

Расейскі «Спутник» заснаваны на іншай

тэхналогіі. Гэта не бялок, гэта ДНК, якую ўводзяць, і з ДНК ужо счытваецца бялок вірусу ў саміх клетках. Людзі гэтага баяцца, ёсць міты, што калі гэта ДНК, то яна ўбудзецца ў ДНК чалавека і будзе перадавацца. Гэта ўсё няпраўда. Гэтыя ДНК зробленыя такім чынам, што яны ня могуць размнажацца, яны ўрэшце разразаюцца клеткай, і заканчваецца іх дзеянне.

Іншае пытанне супраць «Спутніка» — што гэта зусім новая, нявыпрабаваная вакцына, і нібыта над беларусамі праводзяць выпрабаванні. Такого тыпу вакцына, заснаваная на ДНК, ня першая. У 2006 годзе была вакцына супраць Эболы, якая выкарыстоўвала той жа прынцып.

Яшчэ адно пытанне — доўгатэрміновыя наступствы, маўляў, мы ня ведаем, што будзе далей. Пасля тых выпрабаванняў вакцыны супраць Эболы прайшло 15 гадоў, і ніякіх асабліва сур'ёзных наступстваў не зарэгістравана. Вакцына ад Эболы — заходняя вакцына, калі б былі наступствы ад яе, пра гэта стала б вядома.

Ёсць такія ненавуковыя аргументы. Людзі кажуць, што больш давяраюць кітайскай вакцыне, бо вірус узнік у Кітаі, і там ведаюць, як з ім змагацца. Гэта канспіралягічная тэорыя. Нібыта таму кітайская вакцына больш эфектыўная. Што б вы як навуковец на такі аргумент адказалі?

Чаму кітайцы выпускалі такую вакцыну і чаму на

Захадзе ня сталі з ёю зьвязвацца? У кітайцаў жыццё чалавека, як у любой сацыялістычнай дзяржаве, каштуе мала. Уяўляецца, у якіх колькасцях трэба наварыць гэты вірус, пра які вядома, што ён смяротны для некаторых людзей? У заходніх краінах проста пабаяліся праз магчымых наступстваў — калі ў навакольнае асяроддзе пойдзе, невядома што будзе. Чаму на Захадзе выкарыстоўваюцца вакцыны ДНК і РНК? Бялок, які выкарыстоўваецца ў якасці антыгена, у кітайскай вакцыне фіксуецца ў ненатуральным выглядзе. Антыцелы супраць яго менш эфектыўныя, чым супраць таго бялку, які выпрацоўвае сама клетка, калі мы ўводзім туды ДНК «Спутніка».

Часам людзі кажуць, што яны б прышчапіліся вакцынай AstraZeneca. А яна заснаваная на тым жа прынцыпе, што і «Спутник». Я чалавек з Брытаніі, але я павінна прызнаць, што AstraZeneca атрымалася крыху менш эфектыўнай, чым «Спутник». «Спутник» выкарыстоўвае два мадыфікаваныя чалавечыя вірусы, якія выклікаюць прастуду. Яны мадыфікаваныя, гэта значыць, ня могуць развівацца. Брытанская вакцына выкарыстоўвае малпін вірус. Ідэя была ў тым, што на малпін вірус у чалавека яшчэ няма антыцелаў. Зь нейкай прычыны «Спутник» — больш эфектыўная вакцына, чым брытанская.

Як вы паставіліся да навіны, што расейцы скралі тэхналогію AstraZeneca, што пазней было абвергнута?

Ідэя, што можна выкарыстоўваць ДНК для

стварэння вакцынаў, была на паверхні. Навуковыя артыкулы друкаваліся з 2006 году, іх мог пачытаць хто заўгодна. ДНК выкарыстаныя зусім розныя, прынцып розны. У AstraZeneca гэта адзін і той жа вэктар, вы яго атрымліваеце двойчы. А ў «Спутніка» гэта два розныя вэктары. Як выявілася, яны мелі рацыю.

«Я б рэкамендавала пасля 50–60 гадоў усім прышчапляцца менавіта „Спутніком“»

Трэба прышчапляцца даступнай вакцынай і вакцынай, якую хочаш. Калі для людзей крытэрам зьяўляецца магчымасць падарожнічаць, то можна вакцынавацца кітайскай вакцынай. Хачу адзначыць, што ў «Спутніка» выяўленая больш высокая эфектыўнасць для людзей старэйшага пакалення, пасля 50 гадоў. Вядома, што чым старэйшы чалавек, тым горшы ў яго імунітэт, таму людзі старэйшага веку больш паміраюць ад ковіду, праз ускладненні хранічных захворванняў. Таму я б рэкамендавала пасля 50–60 гадоў усім прышчапляцца менавіта «Спутніком».

Я веру ў тое, што беларуская навука можа зрабіць вакцыну. Беларуская навука заўсёды была добрая ў паўтарэнні таго, што ўжо нехта зрабіў. Найцяжэй было тым, хто працаваў з Эболай у 2006-м. Лягчэй было навукоўцам у Оксфардзе і ў Расеі. Цяпер яны могуць капіраваць экспертызу, паколькі напісана і апублікавана ў добрых часопісах, як быў зроблены расейскі «Спутник». Праблема ў іншым.

Любы імунітэт лепшы, чым адсутнасць імунітэту. Выбіраць не выпадае. Ідзе

чацьвёртая хваля. Шпіталі ў Беларусі перапоўненыя, у крэматыях чэргі на месяцы, таму трэба ўзяць тое, што даюць. Калі вы аддаеце перавагу кітайскай вакцыне, а яе цяпер няма, зрабіце прышчэпку «Спутніком», а потым, калі захочаце, вы зможаце прышчапіцца дадаткова вакцынай Sinovac, калі захочаце. Лепей мець частковую абарону, чым ня мець ніякай.

У Брытаніі вызначаны наступныя крытэры, у якіх выпадках ня варта вакцынавацца. Калі ў вас станючытэстна каранавірус, калі чатыры тыдні пасля станючага тэсту ці калі вы самаізалюецца (гэта значыць, што ў вас быў кантакт з хворым на каранавірус і, магчыма, вы яго маеце). Маючы любую інфэкцыю, нават калі вы ня думаеце, што гэта каранавірус, лепей адначасова не нагружаць імунную сыстэму прышчэпкай.

«Радые Свабода»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Дзвінскі Узгорак» паведамце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдафануйце.

Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Дзвінскі Узгорак».

Наша газета стала размяшчацца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ПРА РОЛЮ РОЗНІЦЫ ПАМІЖ «ТАМ» І «ТУТ» У ГІСТОРЫІ

Мабыць, ні ў чым так не праяўляецца своеасаблівасць «беларускай мадэлі», як у стаўленні да інтэрнэту. Слова «лічбавізацыя», якое ўвайшло ў моду, не павінна ўводзіць у зман, паколькі лямпавыя людзі ў лічбавай будучыні бачаць не магчымасці, а пагрозы.

На ліквідацыі пагрозаў і спецыялізуецца беларуская мадэль. Гэта яе *modus vivendi* (спосаб існавання) — у гэтых рамках хлеб беларускія сяляне сеюць не дзеля атрымання прыбытку, а дзеля вырашэння праблемы харчовай бяспекі.

Але інтэрнэт — гэта не проста СМІ, якія слаба паддаюцца кантролю. Маштаб пагрозы, што сыходзіць з яго боку, не можа быць усвядомлены людзьмі, якія ўспрымаюць сусветнае павуцінне выключна ў якасці сродку камунікацыі. Калі б усё было так проста, то на інфармацыйную памыйніцу ўсялякі аўтарытарны рэжым даўно б накінуў цуглі. Аднак нешта пастаянна перашкаджае гэта зрабіць.

Чалавек слова vs. чалавек лічбы

Асэнсаванне феномену інтэрнэту магчыма толькі ў кантэксце эвалюцыі чалавечай свядомасці і культуры, пад якой разумеецца ўся сукупнасць небіялагічнай актыўнасці чалавека.

Перш за ўсё, варта ўсвядоміць, што інтэрнэт з'яўляецца феноменам не функцыянальным, а сістэмным. Гэтым ён адрозніваецца ад шматлікіх вынаходніцтваў тэхналагічнай эпохі, накіраваных на задавальненне канкрэтных патрэбаў (паравы рухавік, рухавік унутранага згарання і г.д.). Таму інтэрнэт як цэласная з'ява не можа быць звязаны да якіх-небудзь яго прыкладных функцый.

Сістэмная самадастапавасць надае інтэрнэту магчымасць самаразвіцця, што на практыцы

і назіраецца. А гэта, у сваю чаргу, дазваляе разглядаць яго як самастойную падсістэму культуры.

Уцягнутасць у інтэрнэт — асабліва ўжо з дзіцячага ўзросту — мяняе не толькі псіхалогію чалавека, але і яго сацыякультурны тып, і тым самым ператварае інтэрнэт у адзін з ключавых фактараў культурна-антрапалагічнай эвалюцыі.

На змену чалавеку слова, так званаму логацэнтрыку, на нашых вачах ідзе чалавек лічбы.

У логацэнтрычным свеце слова — Логас — не проста адлюстроўвае рэальнасць. Яно і ёсць рэальнасць. Як тут ні прыгадаць першы радок Евангелля ад Яна: «У пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Слова было Бог»...

Ад правага да левага паўшар'я і назад

З усяго працытаванага вышэй для далейшага прасоўвання наперад дастаткова засвоіць адну думку: логацэнтрычны свет — гэта свет іерархічнага чалавека, для якога няма нічога больш натуральнага, чым успрыманне сваіх супляменнікаў або ў ролі начальнікаў, або ў ролі падначаленых.

Разбурэнне ўладнай вертыкалі, што ў мінулым стагоддзі двойчы назіралася сярод родных бязроў і асін, прыводзіла ў ступар чалавека іерархічнага. Калі ён адыходзіў ад шоку, дык пачынаў патрабаваць навядзення парадку, пад якім разумеў аднаўленне прастай і зразумелай іерархіі.

Рэвалюцыя 1917 года і рэвалюцыя канца 1980-х гадоў

(Перабудова), зрэшты, як і ўсе папярэднія еўрапейскія рэвалюцыі, праходзілі ў рамках логацэнтрычных стратэгий, бо на змену адным іерархічным сістэмам прыходзілі іншыя.

Тое, што мы назіраем сёння, сведчыць не пра колькасныя, а хутчэй пра якасныя змены ў грамадстве. Нашы дагістарычныя продкі — паляўнічыя і збіральнікі — для выжывання мелі патрэбу ў першую чаргу не ў лагічным асэнсаванні свету, а ў апэратыўным аналізе «малюнкаў». А паколькі за вобразнае ўспрыманне адказвае правае паўшар'е мозгу — то яно і было ў іх дамінуючым.

Зтакога чалавечага матэрыялу не пабудоваць іерархіі, якая выходзіць за цесны круг роду. Таму ўласна гісторыя чалавецтва пачынаецца з пераходу ад палявання і збіральніцтва да прадукцыйнай эканомікі (земляробства і жывёлагадоўлі), у якой выдучую ролю сталі адыгрываць прадстаўнікі *Homo sapiens* з дамінаваннем левага паўшар'я.

Калі архаік быў яшчэ не здольны ўсвядоміць цэласнасць свету, то для ўладальніка інтэрнэт-свядомасці свет ужо не цэласны. Таму архаік (прыгадаем Пятніцу з несмяротнага рамана «Прыгоды Рабінзона Круза») бескарысны для выбудоўвання ўладных вертыкаляў. Што тычыцца ўладальніка сучаснай інтэрнэт-свядомасці, то для яго іерархіі калі і існуюць, то як загадзя ўмоўныя, зменлівыя і, такім чынам, неабавязковыя і неістотныя.

Згодна з заветам Сямёна Сямёнавіча

І як на ўсё гэта прапануецца

рэагаваць? Можна скарыстацца адкрыццём Уладзіміра Пуціна, якім ён падзяліўся 24 красавіка 2014 года на медыяфоруме ў Пецярбургу: «Усё гэта (інтэрнэт) паўстала як спецпраект ЦРУ ЗША, так і развіваецца».

Здавалася б, больш даходліва і не скажаш, дык у чым справа? А праблема ў тым, што не хлебам адзіным жыве чалавек. Большасць, зразумела, асабліва не пераймаецца — абмяжоўвае свае патрэбы выключна імкненнем да камфортнага жыцця. Але ўсё часцей як беларусы, так і расіян пачынаюць прад'яўляць запыт на справядлівасць, свабоду і роўнасць.

Дадзім слова палітологу Уладзіміру Пастухову: «Небяспечна, калі параўнанне з іншымі — не на карысць рэжыму. Да апошняга моманту запыты першага парадку ў Расіі задавальняліся на ўзроўні, які перавышае ўзроўні 1990-х гадоў і большую частку савецкага часу. Калі будзе ўсталявана жалезная заслона, у тым ліку інфармацыйная, пачне нарастаць розніца паміж «тут» і «там». А розніца паміж «тут» і «там» — асноўны фактар рэвалюцыі».

Прыгадаем Сямёна Сямёнавіча з «Брыльянтавай рукі», які наведваў казачны свет, у якім п'юць кока-колу. І без інтэрнэту колькасць ахвоных выпіць імпартны напой у краіне, дзе перамог сацыялізм, расла па экспаненце. У 1991 годзе гэта колькасць спарадзіла новую якасць. Не так даўно гэта было. Яшчэ хапае тых, хто пра гэта памятае.

**Сяргей Нікалюк
novychas.by**

РЭЗАНАНС

«У НАС ПАЗІЦЫЯ — НЕ ТРЭБА МАСАК, НІЧОГА, САМО ПРОЙДЗЕ»

19-га кастрычніка Лукашэнка правёў нараду, прысвечаную каранавірусу. На ёй прагучала некалькі нечаканых загадаў: штрафаў за парушэнне масачнага рэжыму не будзе; міліцыя не павінна кантраляваць нашэнне масак грамадзянамі; нельга «напружваць людзей вакцынацыяй».

Таксама Лукашэнка абавязаў вярнуць планавыя аперацыі, кансультацыі і агляды, адмененыя нядаўна. Таксама было абяцана, што ў 2023 годзе ў Беларусі з'явіцца свая вакцына ад кавіду, якую «прыстасуюць да віруса, які будзе цыркуляваць у 2023». Галоўнае даручэнне Лукашэнкі міністру аховы здароўя Піневічу — «вяртайцеся да таго, што мы рабілі ў першую хвалю». Дзяржпрапаганда адразу ж прынялася ўхваляць гэтыя рашэнні. А што ж пра ўсё гэта думаюць медыкі? «Наша Ніва» пагаварыла з трыма медработнікамі. Яны папрасілі застацца ананімнамі, але імёны вядомыя рэдакцыі.

«Але дзе гэта будзе? У тых жа бальніцах, дзе вы заразіцеся «каронай»?»

«Я не здзіўлены. Бо мы ж «ненахільваемыя», што трэба перакладаць як «тыя, хто не навучаецца». Нам няважна рэчаіснасць, няважна, што адбываецца, — саркастычна каментуе адзін з суразмоўцаў,

сёння ўжо былы работнік адной з беларускіх бальніц. — Бо ў нас ёсць свая пазіцыя, прынятая 1,5 года таму, на яе мы і існем. Не трэба масак, не трэба нічога — само пройдзе.

Што тычыцца вяртання да таго, што рабілася падчас першай хвалі, то тут такі момант — мы баімся калапса сістэмы аховы здароўя.

А якія крытэрыі калапса? Калі дактарам трэба адмыслова шукаць кісларод, шукаць свабодныя койкі — то ён наступіў.

Можна казаць, што не будзе аказвацца планавая дапамога. Гэта жудасна з пункту гледжання піяра, таму ўсё адкацілі назад, цяпер ужо зноў будзе і планавая дапамога, і аперацыі, і ўсё іншае.

Але дзе гэта будзе? У тых жа бальніцах, дзе вы заразіцеся «каронай»? Гэта складаная тэма, так, некаторыя аперацыі патрабуюць абавязковага ўмяшальніцтва ў пэўныя тэрміны. Але ж калі вы можаце перакачаць — перакачайце. Бо прыязджаюць пацыенты

розныя, некаторыя — ужо з «чымсьці». Тое ж тычыцца і дзяцей. Сёння дзеці хварэюць зусім не так як год таму, хварэюць больш, адпаведна разносяць хваробу.

А вось што тычыцца штрафаў за маскі, то гэта можа была не лепшая ідэя. Бо калі я ўяўляю, што нашым сілавікам дадуць дадатковыя правы і тут, то я супраць. Гэтым людзям нельга дазваляць яшчэ больш.

Ды і справа не ў штрафах. Агітацыю і падрыхтоўку да чарговай хвалі зноў правалілі. І цяпер рабіць рэзкія рухі ўжо позна. Усё страшнае ўжо здарылася.

Калі галоўным па лячэнню кавіда становіцца чалавек, які не мае ніякай спецыяльнай падрыхтоўкі, то пачынаюцца гэтыя заявы.

Праблема не ў тым, колькі ў нас апаратаў ШВЛ — яны не лечаць людзей. Галоўная задача — не дапусціць, каб у бальніцы пачаў паступаць вялікі паток хворых адначасова.

А ў раёнах яшчэ і арганізацыйнае пытанне. Там рэанімацыйныя маленькія, часам увогуле на шэсць коек. Бярэм два населеныя пункта, у адным успышка, у другім — няма.

Тады трэба адну бальніцу аддаваць цалкам пад карону, а

другую — пад іншых пацыентаў. Каб мінімізаваць кантакты і пацыентаў, і персанала. І банальна як зручней — вазіць кісларод у дзве бальніцы альбо ў адну? Калі гэтыя рашэнні былі прынятыя раней — тады добра. Калі не — то цяпер позна ўжо.

Што тычыцца беларускай вакцыны, то гэта мне нагадвае Рагозіна і яго планы марсіянскіх базаў. Гэта ўвогуле не варта абмяркоўваць. Бо калі праваленая база — не трэба будаваць пражэкт.

Таму скажу проста: людзям трэба самім берагчы сябе».

«Наконт беларускай вакцыны — пакуль няма вакцыны, няма пра што і казаць»

Другі медык працягвае сёння працаваць у медустанове. Ён кажа:

«Наконт вяртання планавай дапамогі — неадназначны момант. З аднаго боку планавая дапамога гэта не толькі прафагледы, ці штосьці не асабліва важнае. Гэта і дапамога анкапацыентам (дзе крытычную ролю адыгрывае сваечасовасць аказання) і лекаванне хронікаў, без якога яны хуткім часам пачынаюць патрабаваць экстраннай дапамогі.

З другога боку, зараз яно, магчыма, і патрэбна — кінучы

усе магчымыя сілы на барацьбу з кавідам. Адказаць, што правільна, можа толькі той, хто мае сапраўдныя цыфры статыстыкі і можа сказаць, які крок можа захаваць больш жыццяў.

Наконт беларускай вакцыны. Пакуль няма вакцыны, няма пра што і казаць. Як будзе вакцына, як будучы апублікаваны даследаванні, тады і можна будзе пра яе штосьці абмяркоўваць. Зараз, падаецца, на нешматлікіх жадаючых прывіцца хапае расійскай і кітайскай вакцынаў. А што будзе ў 2023, хто ведае?

Пра вяртанне да паводзінаў падчас першай хвалі. Дзеянні ў першую хвалю былі напалову хаатычныя і часткова бессэнсоўныя, бо ніхто нічога не ведаў. Тое, што рабіў Піневіч да гэтай размовы, было больш асэнсавана, бо заснавана ўсё ж на вопыце.

Увогуле, кантралюемай сённяшняю сітуацыю дакладна не назавеш, усе вельмі дрэнна. Але пакуль на вуліцах трупай няма, падаецца.

Калі рэзюміраваць, то Піневіч хача б намагаўся штосьці зрабіць з сітуацыяй і рабіць правільныя крокі. Што будзе зараз — не ведаю.

(скарочана)

Nashaniva.com

АХОВА ЗДАОЎЯ

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НЕ ХВАТАЕТ НЕСКОЛЬКО ТЫСЯЧ ВРАЧЕЙ И МЕДСЕСТЕР

В республиканской базе в число самых востребованных специалистов уже не один год традиционно входят медики. На фоне пандемии эта проблема стала еще острее.

В общереспубликанском банке вакансий, по данным на 20 октября, по всей стране не хватает 2950 врачей, чуть более 2800 медсестер, около 1 тысячи фельдшеров и почти 400 помощников врача. В общей сумме, в нашей стране требуется более семи тысяч медработников.

Больше всего врачей требуются в медицинские учреждения Минска – 732.

На втором и третьем месте по дефициту врачей идут Брестская и Гомельские области, где вакантными остаются 539 и 422 ставок врачей.

Самая значительная нехватка медсестер также в столице. Там открыта 841 вакансия.

На втором месте находится Гомельская область. Здесь требуются 583 медсестры, то есть в регионе больше нуждаются в медсестрах, чем во врачах.

На третьем месте по дефициту медсестер находится Брестская область. Там не закрыто 418 вакансий.

Лучше всего ситуация с медицинскими кадрами, если судить по банку вакансий, на Витебщине. Там требуются 278 врачей и 191 медсестра. Это меньше, чем в других регионах.

Какие зарплаты?

Предлагаемые зарплаты – от 135 до 2300 рублей.

Вакансий с зарплатой более 2000 рублей мы нашли лишь пять. Например, от 2000 рублей предлагают работу на ставку анестезиологу-реаниматологу в Гомеле и Минске. От 2140 рублей обещают врачу клинической лабораторной

диагностики клиничко-диагностической лаборатории в Гродненской областной инфекционной клинической больнице.

От 2325 рублей готовы заплатить врачу спортивной медицины в Бресте. Наниматель – общество с ограниченной ответственностью «Центр развития футбола» – сообщает, что работа развездная.

Самое высокооплачиваемое предложение – о работе врачом-анестезиологом-реаниматологом. На ставку в «Городской клинической инфекционной больнице» Минска готовы платить за работу 3000 рублей.

Что касемо самых низкооплачиваемых вакансий, то в Барановичской центральной поликлинике ищут оториноларинголога, офтальмолога, хирурга и врача-методиста на постоянную работу. Всем им предлагается достаточно низкая зарплата – 137,5 руб. Правда, указано, что врачи требуются на 0,25 ставки.

Отметим, что основное количество вакансий (около 1800 из 2950) врачей-специалистов идут с зарплатой от 500 до 1000 рублей. И это не всегда работа на полную ставку.

К слову, уже давно не секрет, что многие белорусские врачи вынуждены работать больше, чем на ставку, чтобы получать больше. А сегодня, в период пандемии, им и вовсе приходится нелегко, многие работают на износ...

(скарочана)

**ЕЖЕДНЕВНИК
health.ej.by**

СКАРАЦІЛІ ВЫТВОРЧАСЦЬ І ПАСТАВІЛІ РЭКОРД ПА ДАЎГАХ

У 2021 годзе нізкі ўраджай абваліў выпуск сельскай гаспадарцы. Даўгі флагманаў аграрнага сектара пабілі гістарычны максімум. Па выніках 9 месяцаў 2021-га дабаўленая вартасць у сельскай, лясной і рыбнай гаспадарцы ўпала на 6%, пішуць banki24.by.

Гэта другі горшы вынік сярод пазіцый, якія аператыўна публікуюць статыстычныя органы (пасля будаўнічага сектара). Зніжэнне дабаўленай вартасці прывяло да тармажэння росту ВУП Беларусі на 0,5 працэнтных пункта, гэта значыць, што ў адсутнасць аграрнага спаду эканамічны рост за 9 месяцаў склаў бы не 2,7%, а каля 3,2%.

Вытворчасць сельгаспрадукцыі за 9 месяцаў скарацілася да 2020 года на 6,6%. Пры гэтым спад асобна за верасень склаў 13,7%. Памяншэнне выпуску ў сельскай гаспадарцы звязана з падзеннем валавога збору раслінных культур.

На 1 кастрычніка збор збожжавых і зернебабовых без кукурузы ў тонах знізіўся да такой жа даты ў 2020-м на 19,7%, бульбы — на 28,4%, гародніны адкрытага грунту — на 18,2%, цукровых буракоў — на 18%.

За 8 месяцаў 2021-га сярэдні заробок у раслінаводстве вырас да 2020-га ўсяго на 2,8%, у жывёлагадоўлі — на 3,7%.

Параўнайце: рост рэальнай зарплаты ў цэлым па эканоміцы склаў 5,2%. Вядома, што аграрыі займаюць адно з апошніх месцаў у краіне па памеры гадзіннага заробку і адначасова працуюць больш за астатніх.

То-бок пры нізкім росце сярэдняй

зарплаты ў галіны адрыў ад іншых відаў дзейнасці ў эканоміцы не скарачаецца. За 8 месяцаў па аграрыях было звольнена 63 тыс. работнікаў, а прынята на працу — 59 тыс. Такім чынам, чысты адток кадраў з флагманаў галіны склаў каля 4 тыс. чалавек.

Сярэдняя рэнтабельнасць продажаў па флагманах сельскай гаспадаркі склала за 8 месяцаў каля 6,5%. Аднак медыянная рэнтабельнасць у галіны істотна ніжэйшая. Гэта вынікае з размеркавання флагманаў па ўзроўні рэнтабельнасці: 26,4% кампаній неслі страты з продажаў (нерэнтабельныя), а 34,5% мелі рэнтабельнасць у межах 0-5%.

Сярод флагманаў галіны нізкая ўдзельная вага высокадаходных бізнэсаў. Усяго 3,9% кампаній у 2021 годзе паказалі рэнтабельнасць продажаў не менш за 20% і толькі 0,6% — не ніжэй за 30%.

На 1 верасня сумарныя даўгі флагманаў сельскай гаспадаркі склалі 16,3 млрд BYN, і гэта максімальная сума за ўсю гісторыю замераў па бягучай метадыцы. Папярэдні рэкорд пратрымаўся ўсяго 2 месяцы. 3 пачатку 2021 года памер сукупнай запазычанасці ў сельскай гаспадарцы вырас на 9,3%.

banki24.by

КАНСТЫТУЦЫЯ

ОСТАНЕТСЯ ЛИ ЛУКАШЕНКО «ВЕЧНЫМ ПРЕЗИДЕНТОМ»?

Александр Лукашенко, вероятно, пока так и не решил, какое место займет после принятия новой Конституции. А если и решил, то будет темнить до последнего. Особенно если намерен-таки покинуть нынешнее кресло. Становиться «хромой уткой» любому политику неприятно, а главе персоналистского режима еще и опасно.

Поскольку же подчиненные, ангажированные в процесс подготовки проекта Конституции, не знают, что на уме у шефа, то сколько ни призывай их к активной выработке предложений, толку будет мало. Понятно, что точки над і все равно будет расставлять сам Лукашенко.

Его сегодняшняя встреча с рабочей группой по доработке проекта новой Конституции ничего по сути не прояснила. Вождем политического режима лишь еще раз подчеркнул свою уже не раз артикулированную убежденность в том, что «Беларусь должна быть президентской республикой, если мы хотим сохранить страну».

Но поскольку новым статусом и новыми полномочиями наделяется Всебелорусское народное собрание, то, заявил Лукашенко, важно «не нарушить устойчивость государственного аппарата, не допустить появления в стране двоевластия»...

Какое кресло выбрать? Или оба?

...Понятно, что чем короче срок кампании, тем комфортнее для властей. Но дело, пожалуй, не в этом. Лукашенко, похоже, напряженно раздумывает. С одной стороны, он хочет создать, как многие предполагают, новую структуру под себя в виде ВНС, с другой — не поставить этой новацией под угрозу разрушения всю любовно отстроенную им за четверть века систему.

Как это сделать — еще та задачка. Аналитик Артем Шрайбман отмечал в комментарии для Naviny.by, что «это два несовместимых желания. Если вы оставляете сильного президента и [делаете] сильное Всебелорусское собрание, это априори означает двоевластие».

ВНС, как можно понять по словам Лукашенко, должно иметь возможность довольно жестко контролировать, поправлять президента и даже объявлять ему импичмент. В этих рассуждениях Лукашенко наверняка видит себя на посту главы ВНС.

Но когда он говорит, что нужно сохранить сильную президентскую власть, то наверняка за этим стоит, кроме всего прочего, желание подольше посидеть в нынешнем кресле.

Может, он найдет выход в том, чтобы, оставаясь в этом кресле, на переходный период еще и возглавить ВНС? Для авторитарных вождей совмещать несколько высших постов — обычное дело, так было, например, в СССР.

В недавнем интервью CNN Лукашенко припугнул Запад тем, что вообще останется «вечным президентом», если тот будет давить. Ну, а при нынешних отношениях с ЕС и США, раскручивании идеологии осажденной крепости всегда можно сослаться на козни врагов.

Зачем пятое колесо в телеге?

Если же зреть в корень, то возникает

детский вопрос: а зачем вообще это ВНС, и уж тем более — с термоядерными полномочиями? Зачем городить огород, приспосабливать к телеге пятое колесо? Ведь первый президент создал по своему совершенную конструкцию авторитарной власти.

Вот Лукашенко заявляет, что «Всебелорусское народное собрание вводится <...> для того, чтобы обеспечить, как юристы говорят, сдерживание и противовес». Но при этом опасается, что такая новация как раз таки разбалансирует систему власти. Где логика? Зачем тогда этот риск?

Сергеенко же говорит, что ВНС «должно представлять все слои общества». Простите, а зачем тогда парламент? Будь в Беларуси нормальные парламентские выборы, а не назначение депутатов с жесточайшим отсечением критиков режима, именно Национальное собрание играло бы роль такой полифоничной трибуны и являлось бы элементом системы сдержек и противовесов. Большие же начальники де-факто признают, что никакого разделения властей у нас нет, парламент — лишь декорация.

И потом, ведь участники предыдущих ВНС тоже фактически назначались из числа проверенных, железных лоялистов. Вряд ли от такого подхода откажутся и впредь. «Бэчэбэшников» к ВНС, понятное дело, на пушечный выстрел не подпустят. Так что о представительстве всех слоев — лишь красивые слова.

Система может окончательно оуклисться

На самом деле речь идет о том, чтобы

авторитарная система еще сильнее отгородилась от народа, окончательно оуклилась. Только вот красивая бабочка из такой куколки никогда не получится. Узкий круг тщательно отфильтрованных людей будет определять всю политику страны.

Не случайно Лукашенко предложил, чтобы ВНС могло даже изменять Конституцию. Представьте себе: тогда вообще без всяких референдумов (после августа 2020 года любые электоральные кампании страшат) в ней можно будет легко прописывать что угодно, обеспечивая хоть пожизненное правление нынешнего вождя, хоть условия для фактической передачи власти по наследству.

Таким образом, все эти маневры вокруг ВНС и новой Конституции в целом связаны прежде всего с тем, что Лукашенко думает, как бы уйти (на чем, возможно, настаивает Кремль) так, чтобы остаться и чтобы вообще все было по-прежнему.

И хотя вождем режима уверяет, что новая Конституция будет менее жесткой, на самом деле, как видим, ее сверхзадача — сохранить авторитаризм, обеспечить нынешней правящей верхушке дальнейший контроль над страной, не допустить к власти людей с иными представлениями о будущем Беларуси.

И это означает, что новый Основной закон не принесет мира и согласия разорванному жестоким внутривластным кризисом белорусскому обществу.

**Александр Класковский
naviny.online**